

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "ПАНАЙОТ ВОЛОВ"

7100 гр. Бяла, обл. Русе, ул. "Цар Освободител" № 59, тел. 0817/7 30 07, тел/факс 0817/7 22 34,
e-mail: sou_bqia@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

АЛБЕНА КИРОВА

Директор на СУ „Панайот Волов” - гр. Бяла

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН В СУ „ПАНАЙОТ ВОЛОВ“

УЧЕБНА 2020/2021 ГОДИНА

Настоящата програма е приета на Педагогически съвет – Протокол № 15/11.09.2020 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

1. Нормативно основание

Училищната програма за целодневна организация на учебния ден е разработена съгласно Закона за предучилищното и училищното образование, Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование и Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование от 10.10.2017 г.

Редът, условията и начинът за сформирването и организирането на групите за целодневна организация на учебния ден в СУ „Панайот Волов“ – гр. Бяла, се осъществява съгласно Закона за предучилищното и училищното образование, Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование и Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование от 10.10.2017 г.

2. Цел на програмата

Да се регламентират условията и редът за провеждане на целодневната организация на учебния ден за учениците от V клас в СУ „Панайот Волов“ – гр. Бяла, с оглед подобряване на качеството на образователно-възпитателния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.

3. Задачи

3.1. Организиране и провеждане на отдиха и физическата активност на учениците за създаване и усъвършенстване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката. Дейностите по отдих и физическа активност се организират в помещения, различни от тези за дейностите по самоподготовка.

3.2. Организиране на обедното хранене на учениците.

3.3. Правилно и трайно усвояване на учебния материал при самоподготовка чрез: ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час;

- Усвояване на начини и методи за рационално учене;
- Подготовка на домашни работи, проектни задания и/или задачи;
- Подготовка за контролни и класни работи;
- Изпълнение на допълнителни задачи и упражнения, във връзка с общообразователните предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата;
- Формиране и затвърждаване на умения за самостоятелното планиране и организиране на подготовката си;
- Консултации по учебни предмети. Консултациите в часовете по самоподготовка от учителите се провеждат независимо от консултациите по чл. 178, ал. 1, т. 5 от ЗПУО, съгласно чл. 25, ал.

2 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование. Учителят на групата се консултира с учителите по учебните предмети и съвместно определят съдържанието на самоподготовката съгласно чл. 25, ал. 3 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

3.4. Създаване на условия за творческо развитие и осмисляне на свободното време на учениците в часовете за занимания по интереси. Заниманията по интереси се организират в зависимост от желанието на учениците, техните възрастови особености и възможностите на училището и могат да не са свързани с учебните предмети по училищния учебен план.

3.5. Подпомагане на социализацията на учениците: изграждане на умения за общуване, решаване на конфликти и проблемни ситуации.

3.6. Уважение към личността и индивидуалните различия на децата – стил на възприемане и учене, темп на работа, потребности и интереси.

3.7. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците в училището, която е насочена към всички ученици в класа, гарантиране участието и изявата им образователния процес и в дейността на училището.

3.8. Увеличаване на броя на учениците, обхванати в целодневна организация на учебния ден.

3.9. Подобряване на материалната база с цел осигуряване на подходяща образователна среда за провеждане на целодневна организация на учебния ден.

II. ИЗИСКВАНИЯ

1. Организация на дейностите при целодневна организация на учебния ден

1.1. В СУ „Панайот Волов“ – гр. Бяла се осъществява целодневна организация на учебния ден за учениците от V клас при наличие на желание от страна на родителите.

1.2. Като част от училищното обучение, целодневната организация на учебния ден се осъществява в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни, учебни часове, съгласно разпоредбите чл. 3, т. 1, чл. 4, т. 1 и т. 2, чл. 5 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

1.3. При целодневна организация, съгласно чл. 6 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование, задължителните учебни часове се съчетават с форми на самоподготовка, занимания по интереси, организиран отход и физическа активност.

1.4. Часовете по задължителните учебни предмети се провеждат в самостоятелен блок – първа смяна, а часовете за самоподготовка – след приключването на първа смяна.

1.5. Броят на групите за целодневна организация на учебния ден и броят на учениците в тях се определя съгласно чл. 100 от Закона за предучилищното и училищното образование за определяне на паралелките, групите и броя на учениците в тях, съгласно Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование от 10.10.2017 г. и съобразно на броя на подадените заявления от родителите.

Нормативи за броя на учениците в групите за целодневна организация на учебния ден:

- минимален брой – 16 ученици;
- максимален брой – 26 ученици;

Броят на групите и броят на учениците в тях се определя в началото на учебната година, като се раздели броят на учениците на норматива за максимален брой и се формират самостоятелни или сборни групи.

Нова група се формира при остатък от 16 и повече ученици.

При определяне броя на групите нормативът за максимален брой може да бъде завишен, но не с повече от 10 %.

При недостатъчен брой ученици за образуване на групи при спазване на норматива за максимален брой, две групи се формират при минимален брой 16 ученици в тях.

Групите за целодневна организация на учебния ден се разформират по време на учебните занятия, когато броят на учениците се намали под норматива за минимален брой.

1.6. Записване и отписване на ученици в групите за целодневна организация на учебния ден:

Записването на ученици в групите става въз основа на заявления, подадени от родителите/настойниците на учениците.

Броят на записаните ученици се коригира своевременно при записване или отписване.

Записването се извършва в началото на учебната година, по време на учебната година при възникнало желание от страна на родител/настойник или при преместване на ученик в друго училище.

Отписването се извършва при отпадане, при преместване на ученици от училището, или при заявено желание от родителя.

1.7. Отсъствия:

При отсъствие на ученик от часовете, учителят поставя отсъствие в дневника на групата.

За определяне на уважителните причини за отсъствие се прилага чл. 62 от Наредбата за приобщаващото образование.

2. График /седмично разписание/ на часовете при целодневна организация на учебния ден

2.1. Седмичното разписание на учебните занятия се съобразява с психо-физическите особености и възможности на учениците и се утвърждава от директора.

2.2. Часовете при целодневна организация на учебния ден са с продължителността на учебни часове в съответствие с Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование:

- ГЦОУД на учениците от V клас – четиридесет и пет минути;

2.3. Времето, определено за междучасия, не се включва в продължителността на часовете за организиран отход и физическа активност.

2.4. В учебните часове на групите за целодневна организация на учебния ден са включени следните дейности:

- Обяд, организиран отход и физическа активност – 2 часа;
- Самоподготовка – 2 часа;
- Занимания по интереси – 2 часа;

2.5. Разпределение на часовете:

13.35 ч. – 14.15 ч. – Обяд. Организиран отход и физическа активност

14.15 ч. – 14.55 ч. – Организиран отход и физическа активност

15.00 ч. – 15.40 ч. – Самоподготовка

16.00 ч. – 16.40 ч. – Самоподготовка

16.40 ч. – 17.20 ч. – Занимания по интереси

17.20 ч. – 18.00 ч. – Занимания по интереси и изпращане на учениците

3. Годишно тематично разпределение

3.1. Годишните тематични разпределения на учителите на групи за целодневна организация на учебния ден се изготвят в съответствие с броя на учебните седмици, съгласно графика на учебното време и се утвърждават от директора на училището до 14 септември.

3.2. Учителите на групи за целодневна организация на учебния ден в разработват годишно тематично разпределение на дейностите, което съдържа следните реквизити:

Учебна седмица	Дата	Тема	Брой часове	Дидактически материали	Забележка
----------------	------	------	-------------	------------------------	-----------

3.3. Преструктурирането на темите, включени в годишното тематично разпределение, се извършва в случай на необходимост, като корекциите се нанасят в реквизит „Забележка“ и се утвърждават от директора на училището.

4. Норми преподавателска работа

4.1. Нормата за преподавателска работа на учителите в групите за целодневна организация на учебния ден е 30 /тридесет/ астрономически часа.

4.2. В рамките на нормата за преподавателска работа лицата, заемащи учителски длъжности на групите за целодневна организация на учебния ден, провеждат дейности, свързани с/със:

- **Самоподготовката** на учениците, която включва:
 - Преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
 - Планиране и организиране на образователно-възпитателния процес в часовете по самоподготовка на учениците;
 - Степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
 - Развиване на интереси към даден учебен предмет или тема, чрез възлагане на допълнителни задачи;
 - Насърчаване на самостоятелното справяне с трудности, възникнали по време на самоподготовката;
 - Подпомагане процеса на самоподготовка на учениците;
 - Избор и прилагане на подходящи и ефективни методи, средства и материали при организирането и провеждането на самоподготовката на учениците;
 - Обмяна на информация за преподадения учебен материал и еднаквите педагогически изисквания с учителите по предметите на съответния клас;

- **Организираният отдих и физическа активност** на учениците, който включва:
 - Организиране на обедното хранене на учениците;
 - Организиране на отдиха и физическата активност на учениците;
 - Наблюдение и оценка на различните поведенчески ситуации по време на отдиха на учениците;
 - Провеждане на релаксиращи беседи и разговори с учениците по въпроси и тревоги, възникнали затруднения, споделяне на проблем, възникнал конфликт и др., за успокояване на емоциите и преход към самоподготовката им;

- **Заниманията по интереси** по чл. 20 и чл. 21 от Наредбата за приобщаващото образование включват:
 - Дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, образованието за устойчиво развитие, както и за придобиване на умения за лидерство;
 - Дейности, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически участия и изяви по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;

- Обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85, ал. 3 от ЗПУО.
- Чрез заниманията по интереси се подкрепя развитието на ключовите компетентности на учениците в областта на математиката, информатиката, природните науки и технологиите и се подпомага професионалното ориентиране на учениците.
- Чрез заниманията по интереси се развиват интегрирането на ключовите компетентности, възпитанието в ценности, патриотичното, гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното възпитание, насърчаването на иновациите и креативното мислене на децата и учениците.
- Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми - клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други.

- **Консултации** с ученици

- Насочване и съдействие за провеждане на индивидуални и групови консултации на учениците с учителите специалисти;
- Използване на консултациите като метод за указание, предупреждение, упътване, подпомагане, научно ръководство в процеса на работа, с оглед засилване на самостоятелността на учениците;

- **Диагностициране и насърчаване постиженията на учениците** – чрез прилагане на различни форми и техники за установяване равнищата на знания и умения с цел ефективно провеждане самоподготовката на учениците.

- **Индивидуална работа с напреднали и изоставащи ученици**

- **Търсене и прилагане на иновативни техники и методична работа**

- **Дейности по опазване здравето и живота на учениците**

4.3. Извън основните дейности, в рамките на 8-часовия работен ден учителите в групите за целодневна организация на учебния ден изпълняват и допълнителни дейности:

- Подготвителна работа за часовете по самоподготовка – осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка – тестове, задачи, пособия, материали, информационни справки, дидактическа и учебна литература и др. вкл. и консултации с учители;
- Подготовка на литература, материали, пособия и инструментариум за провеждане на часовете за занимания по интереси;
- Попълване на училищна документация;
- Участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, оперативки и др.
- Осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите, включително участие в родителски срещи и заседания на Училищното настоятелство;

- Планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с образователно-възпитателния процес извън задължителните учебни часове;
- Участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията;
- Оказване на методическа помощ и консултации на новопостъпили учители в групите за целодневна организация на учебния ден;
- Участие в регламентирани седмични/месечни училищни мероприятия;
- Координиране обмяната на добри практики между учителите в групите за целодневна организация на учебния ден;
- Участие в дейности по разработването на проекти по програми и/или в дейности по реализирането им;
- Участие в организирането и провеждането на подходящи училищни дейности за популяризиране на целодневната организация на учебния ден, ефективни практики, предизвикателства и др.

4.4. В случаите, когато има заявено желание от учениците от различни групи за целодневна организация на учебния ден, могат да се организират и водят от един или от няколко учители сборни занимания по интереси с ученици от различни групи. В този случай учениците, които не са включени в сборни занимания по интереси, се насочват за участие в другите групи.

5. Изисквания към дейностите, извършвани в групите за целодневна организация на учебния ден

5.1. Обяд и организиран отдих и физическа активност:

- Чрез тези часове се цели разтоварване на учениците от умственото напрежение и осъществяване на плавен преход към дейностите по самоподготовка;
- Провеждат се в столовата, физкултурните салони, библиотеката, компютърните кабинети и спортните площадки;

5.2. Самоподготовка

Основните цели на тези часове са:

- Да допринасят за правилното и трайно усвояване на учебния материал;
- Да съдействат за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране;
- Да се стимулира любознателността и стремежа към знание;
- Усъвършенстване на уменията за общуване и толерантност;

При провеждане на часовете по самоподготовка се спазват следните дидактически изисквания:

- Преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
- Учене по едно и също време при строго спазване на регламентираното време за почивка;
- Степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
- Усвояване и затвърждаване на учебното съдържание с разбиране;
- Стремеж към самостоятелно преодоляване на трудности и предизвикателства;

- Старателно и коректно написване на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание;

Самоподготовката е основен момент в целодневното обучение, като акцентът се поставя не върху повторение на преподаването, а в създаването на спокойна, съзидателна среда за работа на учениците и засилване на уменията и увереността им за самостоятелна работа. За да се постигне това е необходимо да се спазват следните основни моменти:

- Да не се избързва с помощта;
- Да се помага само толкова, колкото е нужно, за да се насочи ученикът към по-нататъшна самостоятелна работа;
- Помощта трябва да стимулира активността на ученика и да е съобразена с неговите индивидуални качества;
- За часовете по самоподготовка, в зависимост от потребностите на учениците, се осигуряват консултации с учителите по отделни учебни предмети;

5.3. Заниманията по интереси имат за цел чрез разнообразен набор от достъпни и забавни дейности:

- Да предотвратят преумората;
- Да развият и обогатяват детското мислене;
- Да допринесат за придобиване на полезни и нови знания или за интерпретиране и прилагане в практиката на вече получени и затвърдени знания;
- Да мотивират ученици и родители за включване в целодневна организация на учебния ден;

Заниманията по интереси се планират съобразно проучване интересите на учениците и възможностите на училището.

Заниманията по интереси могат да включват:

- Дидактически игри;
- Спортни игри;
- Запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници;
- Четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата;
- Посещение на детски спектакли, концерти и изложби;
- Слушане на музикални произведения;
- Игри по избор на учениците / домино, шах, лего игри и др. /;
- Изготвяне на подходяща украса за празниците;
- Лично творчество;

6. Изисквания към учителите за работа в групите за целодневна организация на учебния ден

6.1. При провеждане на дейностите от преподавателската работа, пряко свързани с учениците, учителите на групите за целодневна организация на учебния ден опазват здравето и живота на учениците и съблюдават спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания.

6.2. Учителите на групите за целодневна организация на учебния ден осъществяват непрекъснат контрол над учениците от групата от началото до края на учебните занятия по разписанието за деня и разотиването на учениците.

6.3. Учителят на групата за целодневна организация на учебния ден трябва да се осведомява преди и в началото на самоподготовката за изявите на учениците и получените от тях оценки по учебните предмети, както и за образователните дефицити по отделните предмети.

6.4. С оглед повишаване ефективността на самоподготовката учителят в групата поддържа добра комуникация с учителите, непрекъснат обмен на информация и еднакви педагогически изисквания, обсъжда с колеги индивидуалните постижения и затруднения на учениците;

6.5. Учителят на група за целодневна организация на учебния ден осъществява комуникация с родителите и ги информира за индивидуалното развитие и напредъка на учениците;

6.6. При провеждане на занятията, с оглед повишаване на качеството на обучението учителите на групите:

- спазват стриктно изготвената от тях годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден;
- използват педагогически методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и развитието на учениците, които да подпомогнат успеваемостта на учениците;
- създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението им.
- извършват вътрешно оценяване на самоподготовката на учениците и техния напредък;
- участват в квалификационни форми, допринасящи за ефективността на работата при целодневна организация на учебния ден;

6.7. За да осъществят ефективно дейностите при целодневна организация на учебния ден, учителите трябва да притежават необходимите компетентности, познания и умения да:

- организират, направляват и контролират ефективно образователно-възпитателния процес;
- създават позитивна възпитателна и учебна среда;
- насърчават, подпомагат и мотивират учениците за самостоятелна работа;

7. Административни изисквания към годишната училищна програма за целодневна организация на учебния ден

Дейностите по целодневната организация на учебния ден се вписват в следната училищна документация:

- Списък-образец №1;

- Годишния план за дейността на училището;
- Книгата с протоколи от заседанията на педагогическия съвет;
- Дневник на групата за целодневна организация на учебния ден;
- Утвърждава се със заповед от директора на училището;
- Разглежда се и се приема на педагогически съвет;
- Отворена е за допълнения, подобрения и изменения;

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес и повишаване степента на знания и компетентности на учениците.
2. Развитие на творческите способности на учениците и участието им в различни училищни, регионални и национални състезания, конкурси, изложби и други изяви.
3. Формиране у учениците, обхванати в целодневна организация на учебния ден, на умения за осмисляне на свободното време и повишаване нивото на тяхната социализация, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.
4. Засилване интереса от страна на ученици и родители към целодневната организация на учебния ден.